

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УЧИЛИЩАТА И ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СЛИВЕН И ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИЕТО

Състояние на системата:

Образованието дава на хората по-големи шансове да си намерят работа, да получават доходи и да се интегрират в обществото. Лицата с основно и по-ниско образование най-често попадат в категорията на бедните. За бедните домакинства с ниско образователно равнище също е по-трудно да изпращат децата си на училище. Висшето образование е фактор за защита от бедност.

През 2002 година на територията на община Сливен е закрито едно начално училище, преобразувани са 5 целодневни детски градини в полудневни и две средно общообразователни училища преобразувани в основни училища.

Към настоящият момент на финансиране от общинския бюджет на територията на общината функционират: 10 начални училища, 21 основни училища, 4 средно общообразователни училища, 3 профилирани гимназии, 1 спортно училище и 1 детски комплекс, който организира извънкласни дейности по интереси в свободното време на учениците. В учебните заведения/ на общинско подчинение/ на територията на община Сливен към настоящия момент се обучават: 14579 ученика в 650 паралелки, от които: 303 паралелки начален курс с 6410 деца, 246 паралелки прогимназиален етап с 5782 ученика и 101 паралелки гимназиален курс с 2387 ученика. На територията на община Сливен функционират 24 целодневни детски градини с 2122 деца, 1 седмична детска градина с 95 деца, 2 обединени детски заведения с 372 деца и 22 полудневни детски градини с 721 деца. На територията на община Сливен съществуват 8 професионални гимназии с 4184 ученика, 1 средно художествено училище по приложни изкуства с 180 ученика и 1 социално педагогически интернат с 90, вечерно професионално училище към женския затвор с 89 и основно помощно училище с 140 деца.

Предучилищното образование е задължително в страната от началото на 2004 г. Като цяло равнището на посещаване на детски градини е по-високо в града, отколкото в селските райони.

Детските градини на територията на община Сливен се посещават от общо 3310 деца, от които 20 % живеят в селата. Данните сочат, че децата на 6 год. възраст, посещаващи предучилищно образование през учебната 2004 – 2005 г., е 1157, което е приблизително 95%.

Детски заведения	Брой градини	Брой деца
Целодневна детска градина	24	2122
Полудневна детска градина	22	721
Обединено детско заведение	2	372
Седмична детска градина	1	95

Целодневна детска градина „Божур”, град Сливен функционира с осем групи. За учебната 2004/2005 година списъчният брой на децата е 220. Общият щат на персонала е 35 броя, от които 18 педагогически и 17 непедagogически персонал. Разположена е в две сгради по четири възрастови групи. Централната сграда се намира на улица „Райко Даскалов” № 1. Построена е през 1969 година с капацитет за четири групи. Легловият фонд е за 100 деца. Филиалът се намира на улица „Владимир Очков” № 9 в сградата на

ясла № 13. Настанени са четири групи с леглови фонд за 100 деца. Високата посещаемост на децата е доказателство, че броя на групите ще се запази в близките години.

Целодневна детска градина „Синчец” - град Сливен функционира със седем целодневни групи и две полудневни групи. Списъчният брой на децата в целодневните групи е 201, а в полудневните 36 деца. Общият щат на персонала е 30,5 броя, от които 17 педагогически и 13,5 непедagogически персонал. Детската градина е разположена в квартал „Клуцохор” в две масивни сгради – централна и филиал. Централната сграда е на улица „Хан Крум” № 37. В сградата са настанени четири целодневни градински групи с деца на възраст от три до седем години. Филиалът се намира на улица „Баба Тонка” № 38. Капацитетът е за 4 групи. В сградата са настанени три целодневни групи. Полудневните групи са настанени в начално училище „Антон Иванов” /една група/ и начално училище „Хаджи Димитър” /една група/. Целодневна детска градина „Синчец” е единствена в квартал „Клуцохор” и това е основание за запазване на съществуващите целодневни и полудневни групи.

Целодневна детска градина „Мак”, Сливен функционира със седем целодневни групи и една полудневна група. Списъчният брой на децата от целодневните групи е 203, а полудневната група - 21. Общият щат на персонала е 30 броя, от които 16 педагогически персонал и 14 непедagogически. Детската градина се помещава в две сгради. Централната сграда се намира на улица „Александър Екзарх” №2. Сградата се състои от нова и стара приспособена къща за тази цел. Настанени са шест целодневни групи. Филиалът се намира на улица „Драган Цанков” № 6. Сградата е къща, която е приспособена да функционира с една целодневна група. Полудневната детска градина /1 група/ е настанена в сградата на Детски комплекс, поради липса на сграден фонд. Списъчният брой на децата е 21. Целодневна детска градина „Мак” има висока посещаемост, която се наблюдава през изминалите години и тази тенденция ще се запази до 2007 година.

Целодневна детска градина „Теменуга”, Сливен се помещава в две сгради. Функционира със седем целодневни групи с 212 деца. Общият щат е 31 броя, от които 16 педагогически и 15 непедagogически персонал. Централната сграда се намира на улица „Халката” № 4. Сградата е масивна на два етажа с капацитет за 158 деца. За учебната 2004/2005 година има 125 деца в четири целодневни групи. Филиалът се намира на улица „П. Яворов” № 68. Сградата е масивна на два етажа с капацитет за 106 деца. За учебната 2004/2005 година има 87 деца в три целодневни групи. Перспективата на целодневна детска градина „Теменуга” до 2007 година е да функционира със седем целодневни групи с 210 деца.

Целодневна детска градина „Вержин и Хаик Папазян” - Сливен е единствена в квартал „Българка”. Сградата е специално построена за учебно-възпитателна дейност за деца от три до седем години. Капацитетът на детската градина е за шест групи. За учебната 2004/2005 година има шест целодневни групи със 159 деца и две полудневни групи с 48 деца. Общият щат е 28 броя, от които 16 педагогически и 12 непедagogически персонал. Сградният фонд е недостатъчен и затова едната полудневна група е в сградата на основно училище „Панайот Хитов”, а другата в средно общообразователно училище „Йордан Йовков”. Перспективите за развитие на детската градина е запазване броя на целодневните групи и увеличаване броя на полудневните.

Целодневна детска градина „Детски рай” – Сливен се намира в квартал „Дружба”. Функционира с осем целодневни групи, които са настанени в две сгради специално строени за деца от три до седем годишна възраст. За учебната 2004/2005 година списъчният брой на децата е 216. Общият щат е 34,5 броя, от които 18 педагогически и 16,5 непедagogически персонал. В сграда № 1 са настанени четири групи. Капацитетът е за 6 групи. Една от занималните е приспособена за физкултурен и театрален салон. В сграда № 2 са настанени останалите четири градински групи. Капацитетът е за 6 групи.

Перспективите за развитие на целодневна детска градина „Детски рай” до 2007 година е запазване на съществуващите 8 групи.

Целодневна детска градина „Детство”– Сливен се намира в квартал „Младост” и е единствена за него район. Капацитетът на детската градина е за 132 легла разпределени в шест групи. За учебната 2004/2005 година функционират пет групи със 134 деца. Общият персонал е 22,5 броя, от които 12 педагогически и 10,5 непедagogически персонал. Перспективите до 2007 година е да се запазят броя на групите.

Целодневна детска градина „Зорница” – Сливен се намира в жилищен комплекс „Стоян Заимов”. Детската градина функционира с шест групи, от които четири са настанени в основната сграда. Останалите две групи са настанени във филиала. За учебната 2004/2005 година списъчният брой на децата е 120. Общият щат на работещите в детската градина е 23 броя, от които 13 педагогически и 10 непедagogически персонал. Основната сграда е с три корпуса и три отделни входа с капацитет за 150 легла за 6 групи. В момента се използват двата корпуса, в които има 4 групи с капацитет 100 легла при наличие 96 деца. Филиалът се намира на улица „Любен Каравелов” № 20. Капацитетът е за две групи с 24 легла за деца със специални образователни потребности. В момента функционират две групи с 24 деца. Перспективи за развитие до 2007 година е запазване броя на групите.

Целодневна детска градина „Звездица” – Сливен се намира на улица „Дели Ради” № 8. Детската градина функционира с шест целодневни групи и три полудневни групи, разположени в три сгради. За учебната 2004/ 2005 година списъчният брой на децата е 235. Общият щат на работещите е 30 броя, от които 17 педагогически и 13 непедagogически персонал. Централната сграда е специално построена за деца от три до седем години. Капацитетът е за шест самостоятелни групи със 180 легла. В момента функционира с шест целодневни групи със 164 деца. Списъчният брой на децата от трите полудневни групи е 71. Двете полудневни групи са настанени в сградата на ясла № 9 – източен блок. Третата полудневна група е разположена в сградата на основно училище „Юрий Гагарин” – Сливен. Целодневна детска градина „Звездица” е единствена в квартал „Даме Груев” и това е основание за запазване броя на съществуващите групи.

Целодневна детска градина „Здравец” се намира в квартал Речица на улица „Зора” № 2. Детската градина функционира с 4 целодневни групи и една полудневна група. За учебната 2004/2005 година списъчният брой на децата в целодневните групи е 100, а в полудневната група 22 деца. Общият щат на работещите е 16,5 броя, от които 10 педагогически и 6,5 непедagogически персонал. Сградата е строена за училище и в следствие е приспособена за детско заведение. В нея са настанени четири целодневни групи, какъвто е капацитета. Полудневната детска градина /1 група/ е настанена в основно училище „Свети, свети Кирил и Методий” – квартал Речица. Целодневна детска градина „Здравец” е единствена в квартал Речица. Тенденцията е да се запазят съществуващите групи.

Обединено детско заведение „Елица”– Сливен се намира в жилищен комплекс „Сини камъни”. Пълният капацитет на заведението е 10 групи с 300 места за деца от една до седем годишна възраст. За учебната 2004/2005 година детската градина функционира със 7 градински групи с 200 деца и 2 яслени групи с 42 деца. Общият щат на работещите е 35,5 броя, от които 16 педагогически и 19,5 непедagogически персонал.

Обединено детско заведение „Елица” е единствено в жилищния комплекс, в който живеят предимно млади семейства. Високата посещаемост е основание, че до 2007 година ще се запази същия брой групи.

Обединено детско заведение „Еделвайс” – Сливен се намира в жилищен комплекс „Дружба”. Капацитетът на детското заведение е за 6 групи със 150 легла. За учебната 2004/2005 година функционират 3 градински групи с 90 деца и 2 яслени групи с 40 деца.

Една от занималните е приспособена за физкултурен и театрален салон. Общият щат на работещите е 19,5 броя, от които 7 педагогически и 12,5 непедagogически персонал. Обединено детско заведение „Еделвайс“ има много добра посещаемост от децата в трите градински и двете яслени групи, което е показател, че няма да настъпят промени в броя на групите.

Седмична детска градина „Калина“ – Сливен се намира на улица „Асеновска“ № 72Б. Детската градина функционира с 3 седмични групи, 2 целодневни и 1 оздравителна група. Общият щат на работещите е 31 броя, от които 14 педагогически и 17 непедagogически персонал. Централната сграда е приспособена за детска градина и разполага с 4 маломерни спални – занимални. В три от занималните се помещават седмичните групи със 78 деца, а в четвъртата занималня е настанена едната целодневна /подготвителна/ група с 27 деца. Втората целодневна група от 25 деца са настанени в барака, която се намира зад централната сграда. Оздравителната група от 17 деца е настанена в сградата на ясла № 12 - източен вход. Децата са с хронични заболявания на горните дихателни пътища – астма, бронхит, бронхопневмония и контактни на туберкулоза. Сградата на филиала /оздравителна група/ се нуждае от хидроизолация на покрива. Седмична детска градина „Калина“ е единствена в общината и винаги ще има нужда от такъв вид детско заведение.

В средно общообразователно училище „Хаджи Мина Пашов“ – Сливен функционира полудневна детска градина с две групи с 47 деца. Създадени са много добри условия за децата. Полудневните подготвителни групи, като единствени в квартала ще се запазят.

В основно училище „Братя Миладинови“ - Сливен функционира полудневна детска градина с три подготвителни групи с 59 деца. Децата са от квартал Надежда, което е показател за много добри перспективи.

В основно училище „Юрий Гагарин“ – Сливен функционира полудневна детска градина с две подготвителни групи с 41 деца. В тези групи са обхванати деца от квартал Надежда.

Целодневна детска градина „Здравец“ – град Кермен функционира с две целодневни групи и една полудневна група. Общият щат на работещите е 9 броя, от които 5 педагогически и 4 непедagogически персонал. Сградата е строена специално за детска градина. Капацитетът е за 6 групи със 130 леглови фонд. За учебната 2004/2005 година се ползват 45 легла от двете целодневни групи. Списъчният състав на децата в двете целодневни групи е 49 броя. Полудневната детска градина функционира с 1 група от 16 деца. Групата се помещава в сградата на бившето училище в с. Младово. Перспективи за развитие на целодневна детска градина „Здравец“ до 2007 година е да се запазят двете целодневни групи и едната полудневна група.

Целодневна детска градина „Слънчо“ село Самуилово е строена специално за деца от 3 до 7 години. Капацитетът е за 6 групи със 150 легла. За учебната 2004/2005 година детската градина функционира с две целодневни групи и една полудневна група. Списъчният състав на децата в целодневните групи е 54, а в полудневната група е 10. В две от занималните се помещават целодневните групи, една от занималните е пригодена за физкултурен салон, а останалите три се ползват от учениците на учебното заведение. Общият щат на работещите е 9,5 броя, от които 5 педагогически и 4,5 непедagogически персонал. Полудневната детска градина се намира в село Панаретовци в приспособена сграда на един етаж. Капацитетът е за една група за 15 деца. Перспективата за развитие на целодневна детска градина „Слънчо“ село Самуилово до 2007 година е да продължи да функционира с 2 целодневни групи и една полудневна група с деца подлежащи на задължително обучение преди постъпване в първи клас. Полудневната детска градина в село Панаретовци да функционира с една група от 12 деца.

Целодневна детска градина „Зорница“ село Гавраилово помещава приспособена сграда с капацитет за 44 деца в 2 групи. За учебната 2004/2005 година детската градина функционира с две целодневни групи с 48 деца и една полудневна група със 17 деца.

Общият щат на работещите е 9 броя, от които 5 педагогически и 4 непедагогически персонал. Полудневната детска градина /1 група/ се помещава в сградата на училището в село Струпец. Капацитетът е за една група с 20 деца. До 2007 година има необходимата раждаемост за запазване на двете целодневни групи и едната полудневна група.

Целодневна детска градина „Роза” село Жельо войвода е строена за деца от 3 до 7 годишна възраст. Капацитетът е за 4 групи със 100 деца. За учебната 2004/2005 година детската градина функционира с 2 целодневни групи с 47 деца. Общият щат на работещите е 8 броя, от които 4 педагогически и 4 непедагогически персонал. В село Жельо войвода има много млади семейства и има достатъчно деца за развитие на детската градина до 2007 година.

Целодневна детска градина „Иглика” село Бяла се помещава в приспособен за целта жилищен блок. Капацитетът е за 60 деца. За учебната 2004/2005 година детската градина функционира с две групи с 34 деца. Общият щат на работещите е 8 броя, от които 4 педагогически и 4 непедагогически персонал. Родените деца в село Бяла за периода 1999-2004 година са 36 и това дава основание за запазване броя на групите до 2007 година.

Целодневна детска градина „Перуника” село Сотиря се помещава в приспособена за целта сграда. Капацитетът е за три групи със 75 легла. За учебната 2004/2005 година детската градина функционира с една целодневна група с 35 деца и една полудневна подготвителна група с 26 деца. Общият щат на работещите е 5 броя, от които 3 педагогически и 2 непедагогически персонал. В село Сотиря има висока раждаемост, което е показател, че има много добри перспективи за развитие на целодневната детска градина.

Целодневна детска градина „Минзухар” село Крушаре се помещава в сграда специално строена за деца от 3 до 7 годишна възраст. Капацитетът е за 4 групи със 100 деца. За учебната 2004/2005 година детската градина функционира с една целодневна група с 29 деца и една полудневна подготвителна група с 18 деца. Перспективите за развитие на детската градина е да се запазят двете групи – една целодневна и една полудневна.

Целодневна градина „Пролет” село Гергевец се помещава в специално построена за целта сграда. Капацитетът е за две групи от 50 деца. В настоящият момент функционира една целодневна група от 27 деца. Общият щат на работещите е 4 броя, от които 2 педагогически и 2 непедагогически персонал. В предвид раждаемостта в село Гергевец, детската градина има добра перспектива за развитие до 2007 година.

Целодневна детска градина „Диляна” село Трапоклово се помещава в сградата на училището, която е пригодена за деца от 3 до 7 годишна възраст. Капацитетът е за една група от 23 деца. За учебната 2004/2005 година детската градина функционира с една група от 23 деца. Общият щат на работещите е 3,5 броя, от които 2 педагогически и 1,5 непедагогически персонал. В село Трапоклово има достатъчно малки деца, които ще попълват групата и през следващите години.

Целодневна детска градина „Слънце” се помещава в две сгради. Централната сграда се намира в село Новачево и е специално строена за целта. Капацитетът е за две групи с 50 деца. За учебната 2004/2005 година в централната сграда има една целодневна група с 20 деца. Общият щат на работещите е 5 броя, от които 3 педагогически и 2 непедагогически персонал. Филиалът се намира в село Градско в специално строена за целта сграда. Капацитетът е за две групи с 50 деца. В момента функционира с една полудневна група от 14 деца. Перспективи за развитие до 2007 година – запазване на една целодневна група и една полудневна група.

Целодневна детска градина „Иглика” село Стара река се помещава в пригодена за целта сграда – бившето общежитие на училището. Капацитетът е за една група от 18 деца. За учебната 2004/2005 година детската градина функционира с една група от 20 деца. Общият щат на работещите е 3 броя, от които 2 педагогически и 1 непедагогически персонал. Според данните взети от кметството детската градина ще се посещава от 16 деца.

Целодневна детска градина „Радост” село Камен се помещава в специално строена за целта сграда. Капацитетът е за две групи с 50 деца. За учебната 2004/2005 година функционира с една целодневна група от 21 деца. Общият щат на работещите е 3,5 броя, от които 2 педагогически и 1,5 непедагогически персонал. Родените деца в село Камен за периода 1999 до 2004 е 119, което е показател за много добри перспективи за развитие на детската градина.

Целодневна детска градина „Ралица” село Злати войвода се помещава в специално строена за целта сграда. Капацитетът е за две групи с 45 легла. В момента функционира една група с 23 деца. Общият щат на работещите е 3,5 броя, от които 2 педагогически и 1,5 непедагогически персонал. Перспективи за развитие до 2007 година – една целодневна група.

Целодневна детска градина „Снежанка” село Ковачите се помещава в приспособена за целта сграда. Капацитетът е за една група с 23 легла. В момента функционира една целодневна група с 18 деца. Общият щат на работещите е 3 броя, от които 2 педагогически и 1 непедагогически персонал. До 2007 година броя от 18 деца ще се запази в детската градина.

В основно училище „Климент Охридски” село Блатец функционира полудневна детска градина с три групи. Първата група се помещава в специално построена сграда за деца от 3 до 7 години в село Блатец. Капацитетът е за две групи с 50 легла. В момента функционира с една група от 16 деца. Втората група се помещава в сграда специално строена за целта в село Драгоданово. Капацитетът е за две групи с 50 деца. В момента функционира с една група с 20 деца. Третата група е в село Глушник в сграда с капацитет за една група. За учебната 2004/2005 година децата са 16. До 2007 година перспективата е да се запазят и трите полудневни групи.

В начално училище „Петко Рачев Славейков” село Горно Александрово функционира полудневна детска градина с една група от 20 деца. Перспектива до 2007 година – една полудневна група. В основно училище „Свети свети Кирил и Методий” село Камен функционира полудневна детска градина с една група от 16 деца. Перспектива до 2007 година – една полудневна подготвителна група.

В начално училище „Сава Доброплодни” село Мечкарево функционира полудневна детска градина. Тя се помещава в самостоятелна сграда пригодена за целта. Капацитетът е за една група. За учебната 2004/2005 година функционира една полудневна група с 19 деца. Перспектива до 2007 година – една полудневна група.

В начално училище „Хаджи Димитър” село Селиминово функционира полудневна детска градина, която се помещава в специална сграда за деца от 3 до 7 години. Капацитетът е за 4 групи. За учебната 2004/2005 година функционира с две полудневни групи от 34 деца. Перспективи до 2007 година – две полудневни групи.

В основно училище „Свети Паисий Хилендарски” село Тополчане функционира полудневна детска градина с 5 групи. Четири от групите със 77 деца се помещават в сградата на училището. Петата група със 17 деца се намира в сградата на училището в село Калояново. Перспективи до 2007 година – пет полудневни групи.

В начално училище „Христо Ботев” село Чинтулово функционира полудневна детска градина с една група от 16 деца. Перспективи до 2007 година – една полудневна група.

Мрежата от детски градини в Община Сливен отговаря на потребностите на родителите. При увеличаване броя на групите има свободен капацитет на сграден фонд на детските градини в град Сливен за 12 групи.

Община Сливен на общинско финансиране са 39 учебни заведения и един детски комплекс, които според степента на обучение са:

Степен на образование	Брой паралелки	Брой ученици
Начална степен	303	6410
Прогимназиална степен	246	5782
Гимназиална степен	101	2387

На територията на община Сливен съществуват 8 Професионални гимназии с 4184 ученика, 1 Средно-художествено училище по приложни изкуства със 180 ученика, 1 Социално педагогически интернат с 90 ученика, вечерно професионално училище към женския затвор с 89 ученика и Основно помощно училище със 140 ученика.

Данните за образованост на населението сочат, че от населението на възраст 25-64 години най-високообразовани са българите. Най-неблагоприятна е образователната структура на ромската етническа група. Ниското образование и квалификация е фактор за бедност. Сред ромите хората с висше и средно образование са малко, преобладават тези с начално образование. Без завършена образователна степен са приблизително 7 % от ромите на възраст между 25 и 64 години, а около 12% са неграмотни. Даните показват, че делът на неграмотните възрастни роми е нараснал. Образованието и обучението на ромите е едно от основните предизвикателства на образователната политика. В същото време по различни социални и етнически причини възможността да съществуват “ромски училища” се оценява като сегрегация и отнемане на шансовете за социално включване. Децата от ромската етническа общност в община Сливен отбелязват по-ниско равнище на записване в предучилищни учебни заведения. Полагат се специални усилия за насочване на деца от рисковите групи към посещаване на детски градини. Това образование се счита за важен ресурс в създаване на условия за интегриране на децата от етническите малцинства.

Непосещаващи/”необхванати” (непостъпили и отпаднали) училище по възрастови групи (брой и относителен дял)

	Общо	6-10	11-14	15-16	17-18	19-20
2004	395	166	100	67	20	42
2003	384	170	94	76	30	14

Структура на непосещаващите (непостъпили и отпаднали/преждевременно напуснали) училище по причини (брой и относителен дял) към 2004 год.

Причини	Общо	6-10	11-14	15-16	17-18	19-20
Непостъпили/отложени	2	2	-	-	-	-
Медицински	4	-	1	-	-	3
Икономически; неизвинени отсъствия	194	77	60	33	7	17
Социални	197	89	39	34	13	22
Неизвестен адрес	-	-	-	-	-	-
Общо	395	168	100	67	20	42

Случаите на ранно напускане на училище най-често са свързани със социално-икономическия статус на домакинствата. Намалването на дела на ранно напускащите училище е важна предпоставка за постигане на пълна заетост и по-голяма социална кохезия с цел изграждане на икономика и общество “на знанието”.

Равнището на образование се различава в зависимост от местоживеенето. Буди тревога фактът, че по-малко деца, живеещи в селските райони, завършват средно образование в сравнение с предишни периоди. В голяма част от селата няма средни училища. Достъпът на децата от градовете и селата до средно образование се характеризира със значителна разлика. Децата в селата посещават училище средно три години по-малко от връстниците си в градовете. Основната причина за това е липсата на подходящ транспорт и свързаните с това разходи, които създават сериозни затруднения за много деца.

В 48-те села на община Сливен има 20 учебни заведения, които според степента на обучение са:

Степен на обучение	Брой паралелки	Брой ученици
Начална степен	102	1922
Прогимназиална степен	52	1019

470 ученика ежедневно пътуват към средишните училища.

От гледна точка на достъпа до образование, друга категория в неравностойно положение освен етническите малцинствени групи, е тази на учениците със специални образователни потребности. Около 230 деца от Община Сливен учат в специални училища и паралелки, което е приблизително 1,5 % от всички ученици. Този процент на учениците, записани в специални училища без възможности за интегриране в обществото, все още е твърде голям. Следвайки исторически утвърдения в годините на социалистическото управление модел, все още мнозинството от тези деца посещават отделни, изолирани училища, като Основно помощно училище “ Д-р Власаки Шуманов”- 140 деца, Социално педагогическия интернат в с. Драгоданово – 90 деца. Законът за народната просвета създава предпоставки за интегриране на тези деца в масовия училищен поток, но изпълнението на тази стратегическа цел засега среща трудности от различен характер.

Ниското равнище на образование е един от основните фактори, определящи бедността и социалната изолация. С оглед на това, основен подход за превенция на бедността и социалната изолация остава увеличаването на инвестициите в образованието. Специални усилия трябва да бъдат положени за развиване и разширяване на възможностите за учене през целия живот. Друго основно предизвикателство е обвързването на изискванията на пазара на труда с обучението на квалифицираните специалисти, които имат не само професионална, но и общообразователна подготовка. Тъй като всяко лице, което отпада от образователния процес преди да придобие подходяща квалификация, намалява шансовете си за намиране на работа, намаляването (предпазване на младежите от отпадане от училище и връщането им в образователната система) на равнището на отпадане от средните училища остава една от основните цели в борбата срещу социалната изолация.

Необходимо е да се отдели специално внимание на мерките за повишаване посещаемостта на предучилищните заведения от децата, принадлежащи към групите в най-неравностойно положение.

По отношение на равния достъп за всички до масовото училищно образование, следва да бъдат предприети по-нататъшни мерки за стимулиране и развиване на образователните възможности за групите в неравно поставено положение.

Бедността сред уязвимите етническите малцинства, и особено сред ромската общност, има много измерения, като обхваща лоши жилищни условия, ниски образователни равнища и

незадоволителен здравен статус. Образователната структура на ромската етническа група е все още твърде незадоволителна. Образованието и обучението на ромската етническа група е едно от основните предизвикателства на политиката за социално включване. Все още не са налице необходимите условия за придобиване на качествено образование в малки селски училища в общини със смесено етнически (предимно българи и турци) и религиозно (християни и мюсюлмани) население.

Основното предизвикателство по отношение на уязвимите етнически малцинства е осигуряване на социална и образователна интеграция на ромската етническа група в обществото, както и насърчаване на по-всеобхватна интеграция на другите етнически малцинства.

Достъпът до образование за всички е един от основните акценти в образователната политика на Община Сливен. Предприемат се всички мерки за преодоляване на проблема с отпадащите ученици, развитието на възможности за достъп до образование през целия живот, ускорено въвеждане и прилагане на информационни и комуникационни технологии в училищния процес.

За развитие на условията за равен шанс и приемственост е въведена задължителна подготвителна група към детските градини и някои от училищата. Осигуряването на безплатни учебни помагала за децата от задължителната подготвителна група и на учебници за I клас за децата от социално-слаби семейства представлява допълнителна помощ за деца, намиращи се в риск от ранно отпадане по социални причини.

Приоритет в осигуряването на равен достъп и участие в образователния процес е интегрирането на ученици от различен етнически произход.

Етническа структура (брой и относителен дял)										
Период	Етнически групи									
	Българи		Роми		Турци		Българи мюсюлмани		Други	
	брой	%	Брой	%	брой	%	брой	%	брой	%
2001	109 582	80,5	16 171	11	6 748	4			2 450	1
1992	122 888	85,3	11 793	8	5 942	4			3 256	2

За целта през 2003 г. бяха приложени различни институционални средства, чието понататъшно развитие и разширяване е заложено в бъдещата политика на Община Сливен. Към училищата в гр. Сливен са назначени 21 помощник учители, които подпомагат процеса на интегриране на децата.

Прилагането на мерките за интегриране на ученици от етнически малцинства и осигуряване на участието им в образователния процес се затруднява от следните фактори: недоволство от страна на родителите (българи и роми) при смесване на ромски и български деца,

недостатъчно разбиране от страна на директорите на общинските училища за назначаване помощници на учителя и за предприемане на превантивни мерки срещу причините за изолация на ромските учебни заведения

липса на средства в общините да поемат транспортните разходи на децата до приемните училища, и обратно, в по-големите градове.

В планинските райони, където населението (основно етнически турци и роми) живее относително разпръснато има малко на брой училища, осигурени с транспорт. Понякога е проблем за децата от тези етнически групи да посещават училище поради транспортни и

организационни трудности. Приетата Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства предвижда подкрепа за т.нар. средищни училища с цел предоставяне на качествено образование за деца в риск от изолация поради затруднения им достъп до образователни институции.

Измененията и допълненията в Правилника за приложение на Закона за народната просвета от 2003 г. гарантират на всяко дете със специални образователни потребности свободен избор на училище и задължават директорите на училищата да осигурят необходимите условия за обучение. За подпомагане на равния достъп на децата с увреждания до образование и обучение, през 2003 г. стартира програма “Заетост на учители в обучение на деца с увреждания”. В град Сливен по тази програма са назначени 11 учители. За възрастни, които по различни причини не са успели да завършат основно образование са организирани различни форми на обучение, включително училище за придобиване на професионална квалификация по програма ”Обучение през целия живот”, Професионална гимназия по строителство и геодезия ” Арх. Георги Козаров” – Сливен. Разработването на стратегия за непрекъснато обучение в Република България е включено през 2004 г. в приетия от Министерския съвет План за ускоряване на преговорите за присъединяване на България към Европейския съюз. Принципите на ученето през целия живот са заложени в законодателството, регламентиращо държавната политика в областта на образованието и обучението.НПО, работещи в сферата на образованието (брой, статут & наименования)

Състояние на учебните заведения на територията на община Сливен

НУ “Васил Левски” – Стъпвайки на доказаните реални резултати в учебния процес, традиционно високия прием, повишения интерес към училището и предстоящите промени и нови европейски стандарти в образователната ни система, се извежда на преден план нуждата от разширяването на сградния фонд на училището.

В училището няма пътуващи ученици от друго населено място и не са регистрирани проблеми по отношение на присъствието им.

В училището се обучават 293 ученика в 12 паралелки. Тенденцията е към запазване броя на паралелките и учениците. Училището разполага с общо 9 класни стаи и кабинети. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на две смени.

Начално училище ”Антон Иванов” НУ “Антон Иванов” е училище с традиции, построено с цел подготовката на малките ученици от начална училищна степен. То е предпочитано поради факта, че тук е спокойно и уютно, децата са от близка училищна възраст и обстановката е сигурна и по-безопасна. Училището разполага с високо квалифициран педагогически персонал, изучават се два чужди езика /английски и немски/. Като главна цел наред с образованието на учениците, изключително внимание е отделено за възпитанието на подрастващото поколение.

В училището се обучават 137 ученика в 7 паралелки. Училището разполага с общо 5 класни стаи и кабинети. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на две смени.

Начално училище ”Хаджи Димитър”-Сливен е едноетажна масивна постройка, построена през 1908 година. Училището разполага със 7 класни стаи, учителска стая, дирекция и стая за помощния персонал. В училището се обучават 148 ученика в 8 паралелки. Училището разполага с общо 7 класни стаи и кабинети. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на две смени.

СОУ “Х.М. Пашов” – Сливен. В училището се обучават 664 ученика в 31 паралелки от подготвителен до 12 клас. Има организирано вечерно обучение. Тенденцията е към запазване и разширяване дейността на училището. Училището разполага с общо 34 класни стаи и кабинети. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на две смени.

Основно училище „ Христо Ботев „ Сливен.

Във училището се обучават 644 ученика в 27 паралелки от първи до осми клас. За пътуващите ученици има осигурен редовен транспорт.

Тенденцията в развитие на училището е към запазване и дори увеличаване броя на учениците и паралелките. Училището разполага с общо 27 класни стаи и кабинети. Има излишък от 4 учебни помещения. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на две смени.

ОУ „ Д-р Иван Селимински,, Сливен.

В училището се обучават 782 ученика в 32 паралелки от първи до осми клас. Тенденцията е към запазване броя на паралелките и учениците. Сградата на Основно училище ”д-р Иван Селимински” е строена за тридесет класно училище. Училището разполага с общо 28 класни стаи и кабинети. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на две смени.

IV ОУ ”Димитър Петров” Сливен.

През 1939 г. сливналията Димитър Петров, живеещ в София, инженер-химик, подарява на общината милион и половина лева за покупка на парцел и изграждане на училище в най-източната част на града. Предвидлив е бил – сега училището е почти в центъра на Сливен. За две години сградата е построена /сегашната западна част/ и през септември 1942 г. започват учебните занятия. Едно дете, чиято тетрадка по български език е запазена, е записало: “Урок № 1 – 25.09.1942 г.” А от времето на първия директор Трифон Петров е останал протокол на педагогическия съвет, от който се вижда, че учителите решават да нарекат училището си на името на дарителя и определят патронния му празник Димитровден. Следващите директори са Ст. Ташев и Г. Милков.

През 1992 г. бе тържествено честван 50-годишен юбилей. С решение на Общинския съвет от 3.03.1992 г. е възстановено истинското име на училището – Димитър Петров /след 1945 г. се нарича Димитър Благоев/. Утвърден е патронния празник Димитровден /по стар стил – 8 ноември/.

Учителският състав е подбран с добра подготовка и опит, обединен от мисълта да изучава и прилага принципите на съвременната хуманистична психология и педагогика. Със съдействието на училищното настоятелство, кварталната общественост и общината през 1992 г. училището е топлофицирано.

IV ОУ ”Димитър Петров” се състои от 16 класни стаи, разположени на два етажа, а броят на дъските в училище е 20. Разполага с кабинети по химия и физика, към които има изградени хранилища, и с кабинети по останалите предмети, които постепенно оборудваме. Спортната база на училището се състои от спортна площадка, на която са изградени баскетболно и хандбално игрище и физкултурен салон, който е в сградата на училището и представлява една по-голяма класна стая.

IV Основно училище се намира в един от най-чистите и тихи квартали на града между два парка, липсват производствени предприятия, които замърсяват околната среда. Изхождайки от тези дадености, и за в бъдеще ще се развива като училище с екологична насоченост.

Тъй като IV ОУ е едно от експерименталните в България за изучаване на предмета религия, ще продължи в тази насока чрез формите на СИП, а за в бъдеще ако нормативната база разрешава, може да се превърне в общинско православно-християнско училище.

В училището към настоящия момент се обучават 419 ученика от първи до осми клас в 19 паралелки. Тенденцията е към запазване броя на паралелките. Училището разполага с общо 18 класни стаи и кабинети. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на две смени.

V СОУ „ Пейо Яворов „ Сливен.

Тенденции за развитие на СОУ П. К .Яворов: видът на училището ще се запази – Средно общообразователно 1-12 клас с профилирано обучение в гимназиална степен, броят на учениците и паралелките ще варира в съответните диапазони /33-34/ и /750-800/

Спадът на броя на учениците се дължи на прекратен прием в ГК – професионално обучение – 225 ученика, демографското състояние – 175 ученика. В този период и тези

стойности, предполагаемо ще се преустанови тенденцията към спад и ще се замени със стабилизация. Възможно е и нарастване в гимназиална степен или 8-ми клас, в случай, че се преустанови приемът след завършен 7-ми клас.

В училището към настоящия момент се обучават 802 ученика от първи до дванадесети клас в 34 паралелки. Тенденцията е към запазване броя на паралелките. Училището разполага с общо 34 класни стаи и кабинети. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на две смени.

VI Основно училище „Братя Миладинови,, гр. Сливен е създадено през 1925 година и на 24.05.2005 година предстои честване на неговата 80 годишнина. В училището се обучават 1252 ученика в 46 паралелки от подготвителен до осми клас. В училището има организирано професионално обучение. Училището разполага с общо 30 класни стаи и кабинети. Тенденцията е към намаляване броя на учениците в училище поради процесите на десегрегация. Сградният фонд на училището е достатъчен обучението е на две смени.

VII Основно училище “Панайот Хитов“ Сливен разполага с 26 класни стаи и 2 физкултурни салона.

Тенденцията за развитие за развитие на училището е към запазване броя на паралелките и учениците за тази цел е необходимо:

В училището се обучават 551 ученика в 25 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с общо 28 класни стаи и кабинети. Сградният фонд на училището е достатъчен. Има излишък на 3 учебни помещения. Обучението е на две смени.

VIII Основно училище „Юрий Гагарин,, Сливен.

В училището се обучават 626 ученика в 28 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с общо 48 класни стаи и кабинети. Тенденцията е към увеличаване броя на учениците поради процесите на десегрегация. Сградният фонд е достатъчен. Има излишък на 16 учебни помещения. Обучението е на една смяна.

IX ОУ „Св.св.Кирил и Методий“ навършва 125 год. от основаването си през 2007 година.

В последните години броя на учениците варира в рамките на около 420, като тази бройка ще се запази в следващите 3 години. Ще се промени незначително етническият състав – от около 120 деца от ромски произход ще достигнат около 150. Ще се запази численият състав на работещите в училище. Към настоящият момент в училището се обучават 419 деца в 20 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с общо 26 класни стаи и кабинети. Сградният фонд на училището е достатъчен. Има излишък от 6 учебни помещения. Обучението е на една смяна.

Средно общообразователно училище „Йордан Йовков,, Сливен.

Ръководството на X СОУ “Йордан Йовков” - гр.Сливен планира включването на училището в различните международни проекти и програми, чрез които да се осигури приобщаване на учениците към европейските ценности.

В училището се обучават 817 ученика в 34 паралелки от първи до 12 клас. Училището разполага с общо 42 класни стаи и кабинети. Тенденцията е към запазване броя на учениците и паралелките. Сградният фонд е достатъчен. Има излишък от 8 учебни помещения. Обучението е на две смени.

XI Средно общообразователно училище „Константин Константинов,, Сливен.

В XI СОУ ”К.Константинов” през учебната 2004/2005 год. се обучават 948 ученици, разпределени в 42 паралелки. В началния етап на обучение, където са обхванати 411 деца в общо 19 паралелки, присъствието на учениците в часовете е много добро. В училището се обучават 17 ученици, които пътуват от други населени места. От тях 4 НЕО, 10 прогимназиален етап и 2-гимназиален етап. Като се изключат единични закъснения за първите часове, допуснати от някои от тях, към днешна дата няма сериозни проблеми с редовното присъствие на тези ученици. Въпросите, свързани с тенденциите за развитие на

училището, са приоритетни за училищното ръководство и учителската колегия. XI Средно общообразователно училище трябва да се утвърждава в насока изкуства - разширено изучаване на музика, изобразително изкуство, хореография и профил хореография за гимназиален етап.

В училището се обучават 950 ученика в 42 паралелки от първи до 12 клас. Училището разполага с общо 49 класни стаи и кабинети. Тенденцията е към запазване броя на учениците и паралелките. Сградният фонд е достатъчен. Има излишък от 6 учебни помещения. Обучението е на две смени.

XII ОУ “Елисавета Багряна”. Тенденциите в развитието на XII ОУ “Елисавета Багряна” през следващите учебни години са към запазване броя на паралелките, като се търсят интерактивни методи при решаването на задачите на възпитанието и обучението на децата чрез екипно взаимодействие на различни нива. Усъвършенства се качеството на организацията, структурата и методиката на обучение в училището.

В училището се обучават 680 ученика в 30 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с общо 31 класни стаи и кабинети. Тенденцията е към запазване броя на учениците и паралелките. Сградният фонд е достатъчен. Обучението е на две смени.

Природо-математическа гимназия “Д. Чинтулов” е разположена в централната част на града и разполага със следния сграден фонд:

масивна сграда 1610 кв. м. на три етажа с 21 стаи и два салона

масивна сграда 1792 кв. м. на два етажа с приземен етаж и таван с 18 стаи и два салона

масивна сграда 450 кв. м. състояща се от два корпуса: салон по физкултура, съблекални и двуетажен корпус с лекарски кабинет.

Класните стаи са 24. В това число влизат кабинет по химия, география, биология, изобразително изкуство и кабинет по безопасност на движението, съгласно изискванията на МОН.

В приземния етаж са оформени 3 компютърни кабинета.

Гимназията разполага с учебна зала с 45 места и мултимедиен център.

В ПМГ “Д. Чинтулов” се обучават 35 паралелки на двусменен режим на обучение. Общия брой на учениците е 872. Тенденцията е към запазване броя на учениците и паралелките. Училището разполага с 27 учебни помещения. Сградният фонд е достатъчен при равномерно разпределение на паралелките в смените. Обучението е на две смени.

Тенденции в развитието на ПМГ “Д. Чинтулов” :

осигуряване на условия на учениците да постигнат висока образованост, прагматична подготовка, обща култура и гражданска позиция;

формиране и съхраняване на националното съзнание на подрастващите, да изгражда стремежа към непрекъснато образование;

изграждане на универсални общочовешки морални, правни, социални и духовни ценности, принципи и норми на живот и дейност;

учениците завършили ПМГ “ Д.Чинтулов” да се чувстват българи с модерна европейска култура;

мотивирани и обучени да използват възможностите на обучението през целия си живот за обогатяване на своите знания, така също и за приспособяване към променящия се сложен и взаимозависим свят.

Гимназия с преподаване на западни езици “Захари Стоянов” е разположена в централната част на града.

Базата на учебното заведение е в добро състояние.

В Гимназия с преподаване на западни езици “Захари Стоянов” се обучават 836 ученика в 35 паралелки. Училището разполага с 25 учебни помещения. Обучението е на две смени.

Тенденции в развитието:

Запазване броя на паралелките, учениците и формата на обучение.

Хуманитарна гимназия „Дамян Дамянов,, Сливен.

В гимназията се обучават 313 ученика в 13 паралелки от 8 до 12 клас. Училището разполага с 9 учебни помещения. Сградният фонд е достатъчен. Учениците се обучават на две смени .

Тенденции на развитие:

Стабилизиране броя на паралелките и на педагогическия и непедagogически персонал. Усъвършенстване методите и средствата в учебно-възпитателната работа. Трайно присъствие на пазара на училищата в регион Сливен.

Спортно училище „Димитър Рохов,, Сливен. В училището се обучават 314 деца в 12 паралелки от 7 до 12 клас. Училището разполага с 9 учебни помещения. Сградният фонд е достатъчен. Обучението е целодневно.

Тенденции в развитието. Спортно училище „Д.Рохов” е на държавна поръчка, така че до 2007 година за сега няма перспектива да се променя приема на училището, а именно – всяка година по две паралелки в 7 клас по 6 вида спорт. Училището запазва общ брой паралелки 12-13 максимум, тъй като самата учебна сграда не позволява да се натовазва повече. Тенденцията и на ММС е спортните училища да не бъдат гиганти.

Основно училище „д-р Петър Берон,, с. Жельо войвода.

Тенденции за развитие на училището:

-Запазване на досегашното статукво по отношение на брой подлежащи, към настоящия момент в училището се обучават 203 ученика в 10 паралелки, и кадрово обезпечаване.

-По-добри предпоставки за езиково обучение-с въвеждане на трети чужд език в училището през 2004 год.

-Приоритетно място на извънкласните форми на работа

-Създаване на условия за получаване от учениците на първична компютърна грамотност.

-Осигуряване на допълнителни средства за обезпечаване на учебния процес с учебни помагала.

Училището разполага с 20 учебни помещения. Сградният фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Основно училище „Хаджи Димитър,, с. Бяла. В училището се обучават 80 ученика в 7 паралелки от първи до осми клас. Тенденцията в развитието е към превръщане на училището в средишно за района. Училището разполага с 20 учебни помещения. Сградният фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Начално училище „Георги Сава Раковски” с. Глуфишево. В училището се обучават 37 ученика в две слети паралелки. Училището разполага с 3 учебни помещения. Тенденцията е към закриване на училището и насочване на децата към Основно училище „Христо Ботев” с. Самуилово. Сградният фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Начално училище „Св.Св.Кирил и Методий” с. Гергевец. В училището се обучават 31 ученика в две слети паралелки. Училището разполага с 3 учебни помещения. Тенденцията е към закриване на училището и насочване на децата към Основно училище „Христо Ботев” с. Самуилово. Сградният фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Начално училище „ Сава Доброплодни” с. Мечкарево. В училището се обучават 43 ученика в две слети паралелки. Училището разполага с 2 учебни помещения. Тенденцията е към закриване на училището и насочване на децата към Основно училище „ Христо Ботев” с. Самуилово. Сградният фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Начално училище „ Петко Рачов Славейков” с. Горно Александрово. В училището се обучават 64 ученика в две слети паралелки. Училището разполага с 4 учебни помещения. Тенденцията е към закриване на училището и насочване на децата към Основно училище „ Св. Климент Охридски” с. Блатец. Сградният фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Начално училище „Христо Ботев” с. Чинтулово. В училището се обучават 83 ученика в четири паралелки. Училището разполага с учебни помещения. Тенденцията е към запазване броя на децата и паралелките. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Начално училище „Паисий Хилендарски” с. Сотирия. Направен е ремонт на класните стаи, сградата на училището е боядисана. Предвид перспективата в превръщане на училището в основно е предвидено ново строителство.

В училището се обучават 176 ученика в пет паралелки. Училището разполага с 4 учебни помещения. Тенденцията е към увеличение броя на учениците и паралелките и постепенното преминаване към прогимназиална степен на обучение. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на две смени.

Основно училище ”Добри Чинтулов” с. Ковачите.

Тенденции за развитието на училището. В училището се обучават 66 ученика в 5 паралелки /три в начален курс и две в среден курс/. Училището разполага с 13 учебни помещения. Училището едва ли ще промени сегашния си профил. Проучването на раждаемостта в с. Ковачите и Младово не дават данни за съществена промяна. За учебна 2005/2006 год. са по-добри показателите за среден курс, но не може да се гарантира 100% - в прием на първокласниците, особено от с. Ковачите. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Основно училище „Св.Климент Охридски” с. Блатец.

Тенденции в развитието. Училището разполага с 15 учебни помещения. В училището се обучават 219 деца в 8 паралелки. Училището ще се утвърждава като средищно за учениците от първи до осми клас на околните села. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Основно училище „Найден Геров,, с. Гавраилово е масивна три етажна. Разполага с 11 класни стаи, физкултурен салон, работилници по трудово обучение.

Тенденции в развитието. В училището се обучават 281 деца в 10 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с 15 учебни помещения. Училището се очертава като средищно за региона. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Основно училище „Братя Миладинови,, с. Злати войвода.

Тенденции в развитието. В училището се обучават 107 деца в 7 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с 8 учебни помещения. Броя на учениците ще се запази като тенденцията е промяна на етническия състав 100% деца роми. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Основно училище „Христо Смирненски,, гр. Кермен. Пътуващите ученици са 1/3 от всички ученици, защото училището е средищно за района. Поради разположението на населените места в района е трудно да се изработи подходящ график удовлетворяващ ученици, учители и родители при навременното извозване.

Тенденции в развитието на училището. Училището е средищно в него се обучават 218 ученика в 10 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с 27 учебни помещения. През следващите години статута на учебното заведение, като средищно, ще се запази. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

Основно училище ”Свети Свети Кирил и Методий” с. Камен. Тенденции в развитието на училището. В Основно училище с. Камен се обучават 158 ученика от първи до осми клас в 8 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с 8 учебни помещения. Тенденцията е към запазване броя на паралелките и учениците. Базата на училището е достатъчна. Обучението е на една смяна.

Основно училище ”Черноризец Храбър” с. Крушаре. Прибирането и задържането на учениците е сред приоритетите на училището. Честите отсъствия от учебни занятия затрудняват нормалното провеждане на учебните занятия.

Тенденции в развитието. В Основно училище „Черноризец Храбър” с. Крушаре се обучават 147 ученика в 8 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с 14 учебни помещения. Тенденцията е към запазване броя на децата и паралелките. Базата на училището е достатъчна, обучението е на една смяна.

Основно училище”Назъм Хикмет” с. Новачево. В училището учат деца от село Градско и село Вълген.

Тенденции в развитието. В Основно училище „Назъм Хикмет” с. Новачево се обучават 97 ученика в 8 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с 8 учебни помещения. Тенденцията е към запазване броя на децата и паралелките. Базата на училището е достатъчна, обучението е на една смяна.

Основно училище”Васил Левски” с. Стара река. В училището учат деца от село Средорек, село Божевци и с. Изгрев.

Тенденции в развитието. В Основно училище „Васил Левски” с. Стара река е средишно училище в него се обучават 83 ученика в 6 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с 13 учебни помещения. Тенденцията е към запазване и увеличаване броя на децата и паралелките. Базата на училището е достатъчна, обучението е на една смяна.

Основно училище „Христо Ботев,, с. Самуилово. Пътуващите ученици са 1/3 от всички ученици, защото училището е средишно за района. Поради разположението на населените места в района е трудно да се изработи подходящ график удовлетворяващ ученици, учители и родители при навременното извозване. В училището се обучават деца от с. Гергевец, с. Глуфишево, с.Чокоба, с. Панаретовци.

Тенденции в развитието на училището. Училището е средишно в него се обучават 301 ученика в 15 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с 10 учебни помещения. През следващите години статута на учебното заведение, като средишно, ще се запази.

Основно училище „Св.Паисий Хилендарски,, с. Тополчане. Проблеми с пътуването на учениците няма. В училището се обучават деца от с. Калояново. Тенденции в развитието на училището. Училището е средишно в него се обучават 437 ученика в 20 паралелки от първи до осми клас. Училището разполага с 19 учебни помещения. През следващите години статута на учебното заведение, като средишно, ще се запази. За сега сградния фонд е достатъчен, обучението е на две смени. За в бъдеще, ако продължи с същите темпове нарастването на броя на учениците, сградния фонд на Основно училище „ Св.Паисий Хилендарски” с. Тополчане ще се окаже недостатъчен и ще се наложи до края на 2007 година, довършване на новостроящата се училищна сграда. Това ще реши проблема със санитарните възли, които са проектирани и планирани в новостроящото се крило.

Начално училище „ Хаджи Димитър” с. Селиминово. В училището се обучават 112 ученика в 6 паралелки. Училището разполага с 10 учебни помещения. Тенденцията е към увеличение броя на учениците и паралелките. Сградния фонд е достатъчен, обучението е на една смяна.

През 2004 година община Сливен извърши ремонти за подобряване на материално-техническата база в детските заведения на стойност 250 000 лева. За ремонт на сградния фонд на училищата са изразходвани средства в размер на 540 000 лева.

В резултат на гореизложените наблюдения, изследвания и задълбочения анализ на състоянието на образователните процеси в общинската система, е изготвена програма за действие. Тя се основава на емпиричния материал от, справки и прогнози и е пряко следствие от Програмата за действие на Министерски съвет на Република България, Националния план за регионално развитие на Сливенска област и Стратегията за развитие на община Сливен в периода 2000-2006 година. В

програмата за действие на Министерски съвет на Република България в частта ѝ за образование и наука са посочени следните приоритети:

1. Осигуряване на стабилност и ред в образованието.
2. Осигуряване на качествено и широко достъпно образование.
3. Повишаване на икономическия и социален статус на учителите.
4. Развиване на системата за квалификация, преквалификация и перманентно обучение.
5. Науката – приоритет в полза на икономиката и обществото.
6. Постигане на единство между научни изследвания и учебен процес.

В националния план за регионално развитие за периода 2000/2006 г. са посочени основните проблеми за Сливенска област /ДВ бр. 106 от 1999 г.; ПМС 208 от 22.11.1999 г./ а те са:

- Липса на пазари, поради което редица производства достигат критичен минимум /вълнено текстилни изделия, електротехника, електровакуумни производства, химически продукти – оловен кристал, стъкла и др./.
- Финансови трудности при обслужване на кредитите.
- Незавършена нормативна база и сертифициране в областта на машиностроенето и хранително-вкусовата промишленост .
- Липса на протекционистична политика на държавата в селското стопанство и защита на българското производство .
- Постоянно намаляване на населението в областта и много високо равнище на безработица.

Основни цели на плана на Сливенска област са:

1. Създаване на предпоставки за нов тип икономическо развитие, основано на частната инициатива, местните ресурси, традиции и професионален опит на населението .
2. Реконструкция и модернизация на съществуващата техническа инфраструктура, особено на пътната мрежа, като предпоставка за икономическо развитие
3. Възстановяване на околната среда, свързано с уранодобива .
4. Реконструкция и модернизация на социалната инфраструктура в областта на здравеопазването и решаване проблемите на ромското население .

Предвидените мерки за осъществяване на целта са:

1. Подобряване на координацията между секторните политики.
2. Подобряване на информационното осигуряване /изграждане и поддържане на съвременна информационна система/.
3. Финансиране на процеса за разработване и прилагане на инструментариума на регионалното развитие и устройственото планиране.

Стратегическите цели, които преследва плана са:

1. Стимулиране на икономическия растеж чрез използването и развитието на потенциалните предимства на област Сливен и повишаване на нейната инвестиционна привлекателност.
2. Изграждане на нова и реконструкция на съществуващата техническа инфраструктура.

3. Привеждане на параметрите на околната среда в съответствие с европейските изисквания за устойчиво развитие.

В програма "Образование" от направление "Социална инфраструктура", целта е:

Оптимизация и модернизация на мрежата на образованието и възпитанието и създаване на условия за подобряване на учебния процес.

Очаквани резултати:

- ❑ Оптимизация и модернизация на мрежата на образованието и възпитанието и създаване на условия за подобряване на учебния процес.
- ❑ Модернизация и ремонт на материално-техническата база на учебните и детски заведения в системата на образованието и възпитанието.
- ❑ Изграждане на центрове за квалификация и преквалификация, чрез реструктуриране на съществуващата мрежа от професионални училища.
- ❑ Реконструкция и модернизация на базата за ученически спорт в училищата
- ❑ Изграждане на здравни кабинети за извън болнична медицинска помощ в съответствие с чл. 36 от ЗНП .

Действията са насочени към реконструкция и модернизация на съществуващата база, както и към създаване на условия за усъвършенстване на учебния процес

Приоритети в развитието на образователната система на територията на община

Сливен:

- ❑ Модернизация и ремонт на материално-техническата база на учебните и детски заведения, в системата на образованието;
- ❑ Привличане на децата в училище;
- ❑ Интеграция на децата с специфични образователни потребности в образователната система на Община Сливен;

Интензивният характер в развитието на науката предоставя възможност от внедряване на продукти от ранга на високи технологии в образователната система.

Повишен обем информация и новости във всички области на живота.

Очакванията на родителската и ученическата общност за добра подготовка предпоставят необходимостта от база за реализация на различни нива след завършване на дадена степен на образование.

Изискванията на стопанския сектор за задоволяване на потребностите от квалифицирани специалисти в различните сфери на стопанския живот не са напълно изяснени.

За да поддържа статуквото Образованието в община Сливен използва напълно своите вътрешни ресурси: човешки и материални, но правомощията на общините са сведени само до финансиране на образованието, включително осигуряване на щата и издръжката.

Дейността е насочена към реализиране на основната цел:

Подготовка на младото поколение за пълноценен живот и дейност в условията на пазарни отношения, демократично и правово общество.

Подцели:

1. Формиране на граждани с богата обща култура, познаващи националните и общочовешки ценности;

2. Развитие на интелектуалните възможности и комуникативни способности на личността, нейната индивидуалност и самостоятелност;
3. Изграждане на морално чисти, физически здрави и дееспособни личности, способни да поемат отговорности;
4. Формиране на национално, културно – историческо самосъзнание, възпитаване на подрастващите в дух на родолюбие, честност, съпричастност към глобалните проблеми на човечеството;
5. Осигуряване на определено равнище на общообразователната и професионална подготовка на личността.

Основната цел и подцели на образованието в община Сливен се определят от общовалидните основи върху които се изгражда образователната система;

Хуманизъм, демокрация и толерантност

Свободен избор на образование;

Равен социален старт на всички, чрез задължително образование до 16 годишна възраст;

Безплатно образование;

Светски характер на образованието;

Хармонизиране на правата и задълженията в процеса на демократизиране на образованието;

Равенство и съвместно обучение на учениците от двата пола;

Връзка между общообразователната и професионалната подготовка; между теория и практика;

Оптимално съчетаване на задължителното и избираемо обучение;

Съчетаване на класно – урочни, групови и индивидуални форми на работа, единодействие между образованието и другите социално – педагогически фактори, участие на родителите и обществеността в дейността на училището;

Непрекъснато обучение, осигуряващо получаване на различни видове образование и професионална квалификация. Всичко това оказва своето непосредствено влияние върху структурата на образователната система в Сливенска община .

Държавата и в частност общината подпомага малолетните и непълнолетните при избора на вид училище, вид образование и професия при отчитане наличните, социалните, образователните и професионалните потребности; очакванията на родителите, работодателите, изискванията на социално – икономическото развитие и на пазара на труда.

За постигане на основната цел е необходимо законово регламентиране на нейното управление и финансово осигуряване, чрез:

1. Осъществяване на синхрон и оперативно взаимодействие между община Сливен и останалите обществени институции по въпросите на образованието, младежките дейности и спорта.
2. Осигуряване на:
  - ✓ Задължително училищно обучение на децата до 16 годишна възраст;
  - ✓ 100 % обхват на децата в детските заведения;
  - ✓ здравно обслужване и сигурността на детските градини и училищата, на децата и учениците,
  - ✓ издръжката, изграждането, обзавеждането и основния ремонт на общинските училища и детски градини.

3. Активно съдействие на общинските училища и детски заведения при разработване и реализиране на образователни и възпитателни програми, проекти и инициативи.
4. Координиране на училищните и организиране на общинските изяви в областта на науката, спорта, детското творчество.
5. Създаване на условия за пълноценно изпълване на свободното време на децата и учениците.
6. Интеграцията на деца със специфични образователни потребности в детските и учебни заведения.
7. Стимулиране на добрите практики в общуването между училищата, училищните настоятелства и другите не правителствени организации.
8. Създаване на условия за изява и стимулиране на талантиливи ученици.

Недостигът на средства води до много сериозни проблеми, свързани с:

- ✓ Осигуряване на съвременна материална база за училищата;
- ✓ Квалификация на педагогическия персонал;
- ✓ Ученическото здравеопазване;
- ✓ Ученическото хранене;
- ✓ Извозването на учениците до училище.

За преодоляване на тези проблеми е необходимо:

1. Откриване и финансиране на нови образователни технологии;
2. Създаване на точни критерии за проучване на обществения интерес и очакванията на обществото от училището;
3. Създаване на критерии и схеми за проучване на потребностите на стопанския сектор, като за целта е необходимо да се направи:
  - ✓ Сериозен анализ на структурата на икономиката и стопанския сектор и на неговите потребности, за да се формират изискванията към професионалното образование и обучение.
  - ✓ Оптимизация на специалностите и приложенията им на трудовата борса.
  - ✓ Действен механизъм за отчитане на потребностите на пазарната икономика.
4. Оптимизация на образованието и неговата целенасоченост.
5. Приемане на стандарти за финансиране на всички сфери на образованието.
6. Осъвременяване на схемата за управление на образованието с оглед целесъобразността при оползотворяване на материалните и кадрови ресурси.
7. Дейностите в образованието да бъдат изведени като основен приоритет на държавния бюджет.
8. Да се въведат стандартите за финансиране, като се отчита различната необходимост при компютърното, езиково и музикалното обучение на учениците .
9. Подкрепа на общинските бюджети със средства за решаване проблемите на образованието, чрез промяна на отношението Общински – Държавен бюджет.
10. Спиране на непрекъснатите промени в учебните планове и учебните програми с цел оптимизиране на работата с учебната документация и учебници.
11. Намаление и постепенно премахване на данъците върху инвестициите в образованието .
12. Даване възможност на общините да актуализират училищната мрежа включително и мрежата от професионални училища , съобразно демографските процеси и потребностите на населението.
13. Внедряване на системата за делегирани бюджети.

Липсата на баланс между налични и необходими кадри изисква разработване и реализиране на програми за квалификация и преквалификация.

ОЧАКВАНО СЪДЕЙСТВИЕ:

От Министерството на образованието и науката:

1. Създаване на механизми за поемане на по-голяма отговорност от страна на местната власт върху дейността на всички учебни и детски заведения на територията на общината, независимо дали са финансирани от общинския или държавния бюджет.
2. Включване на обществени структури, като образователни субекти.
3. Включване на обществото в управлението на средното образование, чрез създаване на обществени корективи, като училищни настоятелства, обществени съвети по образование .
4. Делегиране на бюджети и създаване на условия за училищна политика на учебното заведение, като културно-образователен център.

От РИО на МОН:

1. Повишаване качеството на учебно- възпитателния процес.
2. Пълно съдействие на учителите за повишаване качеството на педагогическия труд.
3. Обогаляване на методическата дейност от страна на експертите на РИО.

От учителската общност:

1. Повишаване мотивацията на учителите, чрез по – голямо разнообразие от морални и материални стимули.
2. Поява на показатели, позволяващи отчитане равнища на професионална компетентност.

Край на уравниловката – една от причините за демотивация на учителите.

От училищните настоятелства:

1. Да обсъждат и правят предложения пред съответните органи за развитието или за решаването на текущи проблеми на училището, детската градина или обслужващото звено.
2. Да съдействат за осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за училището, детската градина или обслужващото звено и контролират целесъобразното им разходване.
3. Да подпомагат изграждането и поддържането на материално-техническата база на училището, детската градина или обслужващото звено.
4. Да съдействат при организиране на ученическото хранене, осигуряване на транспорт и решаването на други социално-битови проблеми на децата, учениците, учителите от училището, детската градина или обслужващото звено.
5. Да подпомагат общинските органи за осъществяването на задължителното училищно обучение.

Оценка:

Необходимо е да се адресират проблемите, свързани с учениците, които напускат рано училище, както и с достъпа уязвимите етнически малцинства до образование. Нужно е също да се подобри предоставянето на образование и обучение, така че да могат възрастните с ниска или без професионална квалификация да участват активно в различни форми на учене през целия живот.